

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem v právní věci

žalobkyně: **Ing. B. F.**
bytem X

proti

žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení,**
se sídlem Křížová 25, Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 16. 4. 2021, č.j. X, ve věci zamítnutí žádosti o invalidní důchod,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žalobkyně **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované se **n e p ř i z n á v á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně brojila svou žalobou proti rozhodnutí žalované ze dne 16. 4. 2021 č.j. X (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž byly zamítnuty její námitky proti prvostupňovému

rozhodnutí žalované ze dne 13. 1. 2021, č.j. X (dále jen “prvostupňové rozhodnutí”), jímž ji byla podle ustanovení § 38 zák. č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZDP“) s přihlédnutím k čl. 46 nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 883/2004 zamítnuta její žádost o invalidní důchod.

II. Žaloba

2. Žalobkyně především namítala nezákonnost rozhodnutí spočívající v nesprávném posouzení právní otázky. Dále rovněž vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu a pro tuto důvodně vytykanou vadu měl žalovaný napadené rozhodnutí zrušit.

III. Vyjádření žalované

3. Žalovaná ve svém vyjádření především zrekapitulovala průběh řízení a doplnila, že žalobkyně nesouhlasí s medicínským posouzením zdravotního stavu. Žalovaná navrhl provedení důkazu posudkem Posudkové komise MPSV ČR (dále jen PK MPSV), která je ve smyslu ustanovení § 4 odst. 2 zák. č. 582/1991 Sb. povolána k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pro účely přezkumného řízení.

IV. Repliky žalobkyně

4. Žalobkyně v replice především uvedla, že rozhodnutí žalované nedbá smyslu a účelu zákona a je tak v příkrém rozporu s Úmluvou OSN o právech osoby se zdravotním postižením (dále jen Úmluva). PK MPSV pak není ani nestranná a ani nezávislá. Žalobkyně dále citovala čl. 1, čl. 4 odst. 4, čl. 12 odst. 4, 5, čl. 16 odst. 1 až 4, čl. 18 odst. 1, čl. 19, čl. 23 odst. 3, čl. 26 odst. 1, čl. 27 odst. 1 a 2, čl. 28 odst. 1 a 2 Úmluvy. Žalobkyně k tomu uvedla, že práva a oprávněné zájmy uvedené ve shora citovaných člancích nejsou žalovanou ani dalšími institucemi realizována a naplněna. Tuto skutečnost dokládá to, že žalobkyně společně s dcerou jako osoby s přiznaným statutem OZZ trvale žijí od roku 2013 v podmínkách chudoby a nikoho ze sociálních či vedoucích pracovníků tato situace moc nezajímá. V současnosti jsou rovněž ohroženy energetickou chudobou. Namísto pomoci ze strany úřadů jsou vystaveny násilí a diskriminaci a jejich nečinnost vede k ohrožení jejich života a zdraví, což má v případě posouzení statiky domu č.p. 214 dle sdělení sociální pracovnice T. S. řešit odborný lékař. Žalobkyně přitom opakovaně upozorňuje sociální pracovníky na problémy s neřešením její tíživé sociální situace a havarijního stavu bydlení, ačkoliv by tomu mělo být obráceně. Žalobkyně k tomu doložila důkazy.
5. Žalobkyně dále v replice poukázala na skutečnost, že jako osoba se statutem OZZ nebyla zvýhodněna při výběrových řízeních na Úřadu práce ČR. Neuspěla ani při výběrových řízeních na nemanuální práci u jiných zaměstnavatelů na otevřeném trhu práce, neboť nedisponuje řidičským průkazem a jazyky. I přes podanou žádost a program pracovní rehabilitace realizovaný krajskou pobočkou úřadu práce dosud nenašla žádné vhodné zaměstnání a rovněž ji nebyla nabídnuta ani žádná vhodná rekvalifikace k volným

pracovním pozicím. Ze zdravotních důvodů pak neuspěla ani na absolvované přípravě k práci. Úřad práce ji jako osobě s priznaným OZZ žádné zaměstnání nenabízí ani nic nezprostředkovává.

6. Žalobkyně závěrem uvedla, že shora uvedené skutečnosti nebyly zhodnoceny a zohledněny při posouzení nároku na dávku důchodového pojištění. S ohledem na výše uvedené žalobkyně rovněž navrhla přerušení řízení a předložení věci Ústavnímu soudu k posouzení souladu příslušných ustanovení výše uvedených zákona s ústavním pořádkem.

V. Jednání před soudem

7. Soudu byla dne 21. 6. 2022 doručena do emailové schránky žádost žalobkyně o odročení jednání. Žalobkyně uvedla, že v poslední době se jí sešlo několik přípisů najednou, které aktuálně řeší a nepříznivě dopadají na její tíživou životní situaci. Současně řeší nástup na VPP a nevyplacené výživné od exmanžela. S ohledem na tyto okolnosti nemá dostatek času na přípravu a případné doplnění dokazování. Ke své žádosti žalobkyně doložila usnesení Krajského soudu v Brně, pobočka ve Zlíně, ze dne 19. 5. 2022, č.j. 59 Co 56/2022-184, jímž bylo potvrzeno usnesení Okresního soudu v Kroměříži ze dne 8. 2. 2022, č.j. 16 C 64/2021-178 ve věci žaloby pro zmatečnost. Dále doložila příkaz k úhradě nákladů exekuce, vyhotovený Exekutorským úřadem Přerov dne 1. 6. 2022, č.j. 203 Ex 27661/18-164 směřující proti žalobkyni jako povinné s tím, že náklady exekuce a náklady oprávněného činí částku 12 720 Kč. Dále doložila Výzvu- splátkový kalendář ze dne 1. 6. 2022, kterým byla vyzvána k uhrazení částky 2000 Kč, a to do 20. 6. 2022. Doložila i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 6. 2022, č.j. 10 Ads 198/2021, kterým bylo rozhodnuto o kasační stížnosti dcery žalobkyně. Doložila i doporučenku Úřadu práce České republiky – krajská pobočka ve Zlíně ze dne 10. 6. 2022, č.j. KMB-1557/2022-B3 s tím, že je doporučeno přijetí žalobkyně jako uchazečky do zaměstnání – zřízenec v Kulturním zařízení.
8. Soud k žádosti žalobkyně o odročení jednání uvádí, že žalobkyni bylo předvolání k jednání doručeno dne 7. 6. 2022, tj. 10 denní lhůta k přípravě na jednání, jí byla ve smyslu § 49 odst. 1 zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“) zachována. Jde-li o samotnou žádost o odročení jednání, pak dle § 50 *z důležitých důvodů může být jednání odročeno. Soud může odročit jednání též tehdy, jestliže to účastníci shodně navrhnou.* Závažným důvodem je třeba nemoc, služební cesta, kolize s jiným jednáním, objednaná dovolená. Žalobkyně však žádný takový důvod netvrdila ani nedokládala. Důvodem pro odročení není, že žalobkyně obdržela nepříznivá soudní rozhodnutí či, že má od 1. 7. nastoupit do práce. Soud proto její žádosti nemohl vyhovět.
9. Žalovaná setrvala na svém vyjádření a navrhla, aby bylo rozhodnuto v souladu s předloženým posudkem PK MPSV a jeho doplněním s tím, že žádné další návrhy na doplnění dokazování nevznasla.
10. Soud provedl důkaz posudkem PK MPSV ze dne 12. 1. 2022.

11. Soud neprováděl dokazování žalobkyní předloženými důkazy.

VI. Posouzení věci krajským soudem

12. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
13. V posuzované věci nechal soud vypracovat **posudek** PK MPSV, pracoviště v Brně ze dne 12. 1. 2022. PK MPSV zasedala ve složení předsedy komise a odborného lékaře – ortopedie. Z posudku plyne, že žalobkyně byla jednání komise přítomna a byla rovněž vyšetřena. V posudku je uveden **diagnostický souhrn**, a to: 1) *Postdysplastická artróza obou kyčlí, vpravo II-III. stupně, vlevo II. stupně, bolesti kyčelních kloubů, výhledově nutná implantace totální endoprotézy*, 2) *Lumbosakralgie na podkladě dysfunkce bederní páteře na základě lehkých spondylartrotických změn*, 3) *Cervikalgie se spondylosou C4-6 a spondylolizézou*, 4) *Onemocnění úponových šlach horních končetin*, 5) *Presbyopie, chronický zánět spojivek*, 6) *Porucha metabolismu lipidů*, 7) *Stav po distenci levého hlezna v r. 2006*, 8) *Stav po infrakci krčku vřetenní kosti pravé horní končetiny*. **Při objektivním vyšetření při jednání komise** bylo zjištěno, že páteř je bez deformity, olovnice středem. Ramena horizontálně bez palp. bolestivosti, pohyb C páteře s mírným omezením rotací a úklonů S2/3 normy, R ½ normy. Neurologicky HKK i DKK v normě. Na patách i špicích ustojí. Oba kyčelní klouby bez pal. bolestivosti, pohyb S 0-0-95, R 30-0-10, F 40-40. Zkratek PDK 0, 5 cm. V **posudkovém zhodnocení** je dále uvedeno, že žalobkyně je posuzována ve věku 50 let, vysokoškolačka. V popředí dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je kombinované postižení pohybového aparátu. Jedná se o artrózu obou kyčelních kloubů na podkladě vrozené vývojové vady (dysplasie) kyčlí a problémy s páteří na podkladě degenerativních změn zejména krční a bederní oblasti. K **datu vydání napadeného rozhodnutí žalované** byl dokladován dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou byla postdysplastická artróza kyčelních kloubů dolních končetin. Jedná se o postižení středně těžké funkční tíže (1b), kdy se jedná o postižení dvou nosných kloubů s mírným omezením rozsahů umožňující chůzi s redukcí výkonu u některých denních aktivit. Žalobkyně při chůzi nevyužívá kompenzační pomůcky a při jednání u ní nebyla zjištěna porucha stereotypu chůze. Analgetika bere při potížích, nejsou součástí trvalé medikace. PK MPSV v souhlasu s potvrzením výsledku OSSZ i žalované konstatuje, že se jedná o středně těžké funkční postižení. Žalobkyně je adaptována na své potíže, k významné klinické progresi nálezu, který je příčinou dlouhodobých obtíží nedošlo, nebyla pro zhoršení hospitalizována, analgetika jsou podávány dle potřeby. Žalobkyně je tedy posuzována jako vysokoškolsky vzdělaná osoba. technolog v oblasti nábytkářství. Žalobkyně je schopna rekvalifikace v jiném oboru. K jejím námitkám, že nemůže v okolí svého bydliště najít vhodné pracovní uplatnění, PK MPSV sdělila, že pro stanovení míry poklesu pracovní schopnosti není relevantní, zda s ohledem na svůj věk je schopna nalézt na trhu práce adekvátní zaměstnání, ale zda je schopna obecně pracovat a v jaké míře. Důvodem uznání invalidity tedy nemůže být nemožnost si sehnat adekvátní zaměstnání v místě bydliště. V **posudkovém závěru** je pak především uvedeno, že pokles pracovní schopnosti žalobkyně je hodnocen dle kapitoly XIII, oddíl A, položka 1 b) s mírou poklesu pracovní schopnosti ve výši 20-35%. Aktuální závažnost onemocnění působících jako hlavní příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu lze hodnotit na dolní hranici rozpětí středně těžkého funkčního postižení kyčelních skloubení a vzhledem k chronickému víceetážovému postižení páteře lze hodnotit navýšením na celkových

30%. PK MPSV došla k závěru, že ostatní zdravotní postižení uvedená v diagnostickém souhrnu mají svou funkční závažností malý negativní dopad na pracovní schopnost žalobkyně a nepůsobují pokles pracovní schopnosti větší, než odpovídá stanovené míře poklesu pracovní schopnosti určené výše. Žalobkyně by se měla vyvarovat nadměrné zátěže, zvedání těžkých břemen, strnulých a vynucených poloh, práce v průvanu a klimaticky nepříznivých podmínkách. K datu vydání napadeného rozhodnutí žalobkyně nebyla invalidní podle § 39 odst. 1 ZDP. Nešlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35%.

14. Soud předně k věci uvádí, že právní úprava posuzování invalidity a podmínek nároku na invalidní důchod je obsažena v ustanovení § 39 ZDP, které ve znění platném a účinném po 31. 12. 2009 upravuje tři stupně invalidity. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně. Pokud se jedná o pokles pracovní schopnosti nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, a konečně v případě poklesu nejméně o 70 % se jedná o invaliditu třetího stupně. Při určování poklesu pracovní schopnosti se mj. bere v úvahu, zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost, zda se jedná o tzv. stabilizovaný zdravotní stav a zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován. Podle ustanovení § 39 odst. 6 ZDP platí, že za stabilizovaný zdravotní stav [odstavec 4 písm. b)] se považuje takový zdravotní stav, který se ustálil na úrovni, která umožňuje pojištěnci vykonávat výdělečnou činnost bez zhoršení zdravotního stavu vlivem takové činnosti; udržení stabilizace zdravotního stavu může být přitom podmíněno dodržováním určité léčby nebo pracovních omezení.
15. Soud dále k věci uvádí, že správní rozhodnutí o nároku na invalidní důchod je závislé především na odborném lékařském posouzení. Podle právní úpravy platné a účinné po 31. 12. 2009 platí, že zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění a pro účely odvolacího řízení správního (tzn. námitkového řízení) posuzuje ministerstvo práce a sociálních věcí, pokud napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku okresní správy sociálního zabezpečení; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Při přezkumu takového rozhodnutí neposuzuje soud věcnou správnost posudku, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudek posudkové komise MPSV soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá tento posudek důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna (viz k tomu např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 5. 2013, čj. 6 Ads 11/2013-20, přístupný na www.nssoud.cz). Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá pak v tom, aby se komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a aby své posudkové závěry náležitě odůvodnila. Jelikož žalovaná rozhoduje o nároku na invalidní důchod, příp. o změně tohoto nároku či jeho odnětí v dvouinstančním řízení, jsou zejména na její rozhodnutí v námitkovém řízení kladeny nároky na jasnost, srozumitelnost a úplnost odůvodnění (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2011, čj. 6 Ads 99/2011-43, přístupný na www.nssoud.cz).
16. Náležitosti posudku pak upravuje s účinností od 1. 1. 2010 v ustanovení § 7 vyhláška č. 359/2009 Sb. Posudek o invaliditě musí obsahovat mimo formálních náležitostí rovněž

účel posouzení a datum posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, výčet rozhodujících podkladů o zdravotním stavu pojištěnce, z nichž orgán sociálního zabezpečení vycházel při posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, skutková zjištění, ke kterým orgán sociálního zabezpečení dospěl při posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, výsledek posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti se stanovením, zda se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, stanovení míry poklesu pracovní schopnosti, stupně invalidity, dne vzniku invalidity, dne změny stupně invalidity nebo dne zániku invalidity, schopnosti využití zachované pracovní schopnosti podle § 5 u pojištěnce, jehož míra poklesu pracovní schopnosti činí nejméně 35 % a nejvíce 69 %, a zda je pojištěnec v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek. Obligatorní náležitostí posudku je rovněž odůvodnění výsledku posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti. Jde-li přitom alespoň o invaliditu I. či II. stupně (tedy pokles pracovní schopnosti v rozmezí nejméně o 35%, avšak nejvíce o 69 %), musí posudek obsahovat rovněž tzv. pracovní rekomandaci, tedy doporučení stran vhodného druhu práce, kterou je pojištěnec schopen při svém zdravotním postižení vykonávat (srov. k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 6. 2012, čj. 4 Ads 19/2012-18, přístupný na www.nssoud.cz). U žalobkyně však nebyla shledána ani invalidita I. stupně, a tudíž posudek ani nemusel obsahovat případná doporučení k vhodnému druhu práce.

17. Soud k věci uvádí, že posudek PK MPSV byl vypracován PK MPSV zasedající v řádném složení za účasti lékaře s odborností ortopedie. Žalobkyně se zasedání komise zúčastnila. V posudku byly hodnoceny i lékařské zprávy, na které odkázala a doložila k žalobě, případně byly hodnoceny zprávy novější k datu vydání posudku, tj. aktuálněji popisující její zdravotní stav. Logicky však nemohly být hodnoceny novější lékařské zprávy vyhotovené až po datu vydání posudku. Dle názoru soudu byl tedy komplexně zhodnocen její zdravotní stav, a to nejenom na základě lékařských zpráv, přičemž k objektivnímu posouzení zdravotního stavu PK MPSV provedla sama její zdravotní prohlídku, přičemž žalobkyně i popsala své zdravotní obtíže. Posudek rovněž hodnotil i ji doložené lékařské zprávy. Soud k věci dále uvádí, že u žalobkyně se jednalo o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, přičemž za rozhodné postižení je považována postdysplastická artróza kyčelních kloubů dolních končetin. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti je hodnocena dle přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., podle kapitoly XIII (Postižení svalové a kosterní soustavy), oddíl A (Artropatie), položka 1 (Osteoartróza - primární lokalizovaná nebo generalizovaná, sekundární vzniklá následkem traumatu, vrozené nebo vývojové vady, z důvodu mechanického přetížení nebo v důsledku jiného onemocnění, erozivní-postihující ruce, s více vyjádřenou zánětlivou komponentou), písm. b), tj. středně těžké postižení, s funkčně významným postižením dvou a více velkých/nosných kloubů nebo s funkčně významným omezením většiny malých kloubů rukou nebo nohou, zachovány pohybové schopnosti, snížení celkové výkonnosti, některé denní aktivity vykonávány s obtížemi nebo s využitím kompenzačních mechanismů nebo prostředků s mírou poklesu pracovní schopnosti v mírou poklesu pracovní schopnosti 20-35%. Aktuální závažnost onemocnění působících jako hlavní příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu lze hodnotit na dolní hranici rozpětí středně těžkého funkčního postižení kyčelních kloubů a vzhledem k chronickému víceetážovému postižení páteře lze hodnotit navýšením na celkových 30%. Ostatní zdravotní postižení uvedená v diagnostickém souhrnu mají svou funkční závažností malý negativní dopad na pracovní schopnost žalobkyně a nezpůsobují pokles pracovní schopnosti větší, než odpovídá stanovené míře

poklesu pracovní schopnosti určené výše. V souhrnu krajský soud tedy shledal, že předložený posudek. PK MPSV je po stránce obsahové úplný a přesvědčivý, a splňuje tak požadavky kladené judikaturou na to, aby mohl být stěžejním důkazem o invaliditě žalobkyně. PK MPSV tak potvrdila, že pokles pracovní schopnosti žalobkyně činil méně než 35%, tj. žalobkyně nedosáhla ani na invaliditu prvního stupně. Soud považoval takto zjištěný skutkový stav za řádně zjištěný a vycházel z něho. Posudek rovněž splňoval všechny formální náležitosti ve smyslu § 7 vyhl. č. 359/2009 Sb. Žalobkyně pak sama žádný znalecký posudek, který by zpochybňoval závěry posudku PK MPSV a posouzení míry poklesu pracovní schopnosti, nepředložila.

18. Soud k věci tedy dodává, že posouzení míry poklesu pracovní schopnosti představuje odbornou medicínskou otázku, která předpokládá vedle odborných lékařských znalostí, též znalosti z oboru posudkového lékařství a jejíž posouzení je zákonem svěřeno posudkovým orgánům (srov. § 4 odst. 2, § 8 a § 16 a zákona o provádění sociálního zabezpečení). Odborné posudkové závěry ovšem nepodléhají hodnocení soudu z hlediska jejich správnosti, neboť k tomu soudci nemají odborné lékařské znalosti. V posudku musí být uvedeno, zda zjištěný zdravotní stav zakládá dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav a pokud ano, které zdravotní postižení je považováno za jeho rozhodující příčinu. Za rozhodující příčinu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce (§ 2 odst. 3 vyhlášky o posuzování invalidity). Procentní míry poklesu pracovní schopnosti podle druhů zdravotního postižení jsou uvedeny v příloze k vyhlášce o posuzování invalidity. Posudková komise je povinna odůvodnit zařazení zdravotního postižení pod konkrétní položku uvedené přílohy i určení míry poklesu pracovní schopnosti v rámci rozpětí stanoveného v jednotlivých položkách, včetně případného navýšení podle § 3 téže vyhlášky. Je-li příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce více zdravotních postižení, hodnoty procentní míry poklesu pracovní schopnosti stanovené pro jednotlivá zdravotní postižení se nesčítají; v tomto případě se určí, které zdravotní postižení je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, a procentní míra poklesu pracovní schopnosti se stanoví podle tohoto zdravotního postižení se zřetelem k závažnosti vlivu ostatních zdravotních postižení na pokles pracovní schopnosti pojištěnce (§ 2 odst. 3 vyhlášky č. 359/2009 Sb.).
19. Soud k věci rovněž uvádí, že úkolem posudkových lékařů i PK MPSV primárně není vyšetřování posuzovaných osob, ale pouze posudkové zhodnocení nálezů klinických lékařů, které jsou pro vypracování posudku podkladem. Lékaři posudkové komise sice mohou v případě pochybností o průkaznosti některých nálezů provést při jednání orientační vyšetření posuzované osoby, není to však zákonem vyžadováno; případné závažné pochybnosti o zdravotním stavu by musely být řešeny vysláním posuzované osoby k vyšetření na některém z klinických pracovišť (srov. například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2017, č. j. 3 Ads 254/2016-64).
20. Žalobkyně v řízení argumentovala, že posudky vypracované PK MPSV nejsou nestranné, ale naopak jsou vypracovány ve prospěch žalované, která PK MPSV organizuje. K tomu je nutno nejdříve znovu uvést, že posouzení zdravotního stavu a souvisejícího zbytkového pracovního potenciálu je věcí odborně medicínskou, k níž nemá soud potřebné odborné znalosti, a proto se vždy obrací k osobám, které jimi disponují, aby se k těmto otázkám

vyjádřily. Pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění zdravotní stav a pracovní schopnost fyzických osob posuzuje Ministerstvo práce a sociálních věcí, které za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise, jak vyplývá z § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2004, č. j. 5 Ads 34/2003 – 82, publikovaný pod č. 526/2005 Sb. NSS). To, že se i krajský soud na posudkové komise obrátil a vyšel jejich posudku, tedy nelze považovat za pochybení; k tomu lze ostatně odkázat i na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2003, č. j. 5 Ads 4/2003 – 35, podle něhož *„Sama skutečnost, že posudková komise je orgánem Ministerstva práce a sociálních věcí, není důvodem k pochybnostem o objektivitě jejích závěrů; ta má být garantována složením posudkových komisí předepsaným § 3 odst. 1 prováděcí vyhlášky č. 182/1991 Sb., podle níž jsou členy posudkových komisí nejen posudkoví lékaři a tajemníci z řad pracovníků Ministerstva práce a sociálních věcí, ale i odborní lékaři jednotlivých klinických oborů, tedy osoby odlišné od pracovníků Ministerstva práce a sociálních věcí.“* Činnost posudkových komisí a posudkových lékařů tedy upravuje zákon o organizaci a provádění sociálního zabezpečení. Případné výhrady žalobkyně, která považuje posudkové lékaře za podjaté proto, že působí u správního orgánu, který o dávce rozhoduje, jsou tedy namířeny přímo proti znění zákona, který tuto situaci předpokládá. Soulad citované právní úpravy s ústavním pořádkem potvrdil opakovaně Ústavní soud (viz například nálezy ze dne 1. 11. 1995, sp. zn. II ÚS 92/95, publikovaný ve Sbírce nálezů a usnesení Ústavního soudu ČR svazek 4 pod č. 72). Soud proto nepovažoval za důvodné, aby věc předkládal znovu k posouzení Ústavnímu soudu, jak navrhovala žalobkyně. Z judikatury Nejvyššího správního soudu (srov. rozsudek ze dne 28. 4. 2011, č. j. 4 Ads 19/2011 – 66) pak vyplývá, že na otázku podjatosti posudkové komise dopadá ust. § 14 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“). Podle § 14 odst. 1 správního řádu každá osoba bezprostředně se podílející na výkonu pravomoci správního orgánu (úřední osoba), o níž lze důvodně předpokládat, že má s ohledem na svůj poměr k věci, k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům takový zájem na výsledku řízení, pro nějž lze pochybovat o její nepodjatosti, je vyloučena ze všech úkonů v řízení, při jejichž provádění by mohla výsledek řízení ovlivnit. Za poměr k věci se považuje osobní zájem úřední osoby na jejím výsledku (srov. rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 23. 12. 1996, č. j. 6 A 21/95 – 29, č. 480/1999 Soudní judikatury ve věcech správních). Pro poměr k věci je vyloučena též úřední osoba, která o ní získala poznatky jiným než procesně stanoveným způsobem. Námitka, která směřuje proti postupu posudkové komise při hodnocení, však sama o sobě založit podjatost posudkové komise nemůže. Nelze z ní dovodit jakýkoliv poměr posudkové komise k věci, účastníkům či jejich zástupcům.

21. Soud neprováděl dokazování žalobkyní předloženými důkazy, neboť tyto nejsou pro posouzení věci podstatné a týkající se především nepříznivé sociální situace žalobkyně. Žalobkyní doložené lékařské zprávy pak byly hodnoceny přímo PK MPSV.
22. Soud k věci pro úplnost uvádí, že případné zhoršení zdravotního stavu po vydání napadeného rozhodnutí žalované nemůže být v rámci tohoto přezkumu hodnoceno. Soud zde odkazuje např. na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 25.5.2007, č.j. 4 Ads 125/2006-39, podle něhož rozhoduje-li Česká správa sociálního zabezpečení o nároku na dávku, jejíž přiznání je podmíněno zdravotním stavem (zde: zvýšení důchodu pro převážnou bezmocnost, [§ 70 zákona č. 100/1988 Sb.](#), o sociálním zabezpečení), vychází z odborného lékařského posouzení o zdravotním stavu, který je zjišťován k datu rozhodnutí správního orgánu. Zhoršení zdravotního stavu po tomto datu může být předmětem posouzení teprve na

základě nové žádosti.

23. V posuzovaném případě nebylo tedy prokázáno, že by k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované byla žalobkyně invalidní v prvním stupni (pokles pracovní schopnosti nejméně o 35 %), a proto krajský soud shledal její žalobu jako nedůvodnou.
24. Soud k věci závěrem uvádí, že chápe obtížnou životní situaci i zdravotní obtíže žalobkyně a z toho plynoucí potíže na pracovním trhu, avšak tyto skutečnosti samy o sobě nemohou vést k jinému posouzení. S ohledem na výše uvedené totiž nebylo prokázáno, že k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované byla žalobkyně invalidní v prvním stupni (pokles pracovní schopnosti nejméně o 35 %), a proto nemohl její žalobě vyhovět. Soud neshledal, že by nepřiznání invalidního důchodu žalobkyni bylo v rozporu s Úmluvou. Soud se rovněž v tomto typu řízení nemohl zabývat činností orgánů veřejné správy při posouzení statiky domu žalobkyně či činností Úřadu práce ČR při zprostředkování zaměstnání.
25. Ze všech shora uvedených důvodů krajský soud žalobu zamítl, jak je ve výroku I. uvedeno.
26. O náhradě nákladů řízení krajský soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně ve věci úspěch neměla (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II. rozsudku). Žalované nelze náhradu nákladů řízení přiznat ve smyslu § 60 odst. 2 s. ř. s. (výrok III. tohoto rozsudku).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 23. června 2022

JUDr. Petr Polách, v.r.
samosoudce